

Informace k podávání přiznání k dani dědické na základě dodatečného projednání dědictví v případech úmrtí zůstavitele v době od 1. 1. 1993 do 31. 12. 2013

V případě, že je zjištěn po právní moci rozhodnutí o pozůstalosti další (nově najevo vyšlý) majetek po též zůstaviteli, soud provede **tzv. dodatečné řízení o dědictví**, které poskytuje účastníkům možnost nabytí majetku, který byl v původním dědickém řízení opomenut nebo jehož existence nebyla účastníkům vůbec známa.

V následujících letech lze očekávat četnější případy dodatečných projednání dědictví po předemřelých zůstavitelích v souvislosti s poměrně zásadní změnou v soukromém právu, přijatou zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a realizovanou ustanovením § 65 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí. Jedná se o případné nabytí nemovitých věcí, u nichž není v katastru nemovitostí dostatečně identifikován vlastník, do vlastnictví státu jako věci opuštěné. Podle zákona o katastru nemovitostí v současné době seznamy těchto nemovitých věcí publikuje Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových na svých stránkách a vlastníci či jejich dědici mají možnost se ve lhůtě 10 let přihlásit a prokázat své vlastnictví. Dohledáváním vlastníků nemovitých věcí bude docházet i k řadě dodatečně projednávaných dědictví s nabytím nemovitých věcí děděním, jehož důsledkem může být i řízení o dani dědické.

V dědickém řízení platí zásada, že jak hmotněprávní dědické vztahy, tak procesní postup se řídí právem platným v době úmrtí zůstavitele. Podle právní úpravy dědictví platné do 31. 12. 2013, tj. ust. § 460 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, se dědictví nabyvá okamžikem smrti zůstavitele. **Tato právní skutečnost je rozhodná i pro řízení daňové.**

V období od 1. 1. 1993 do 31. 12. 2013 podléhalo nabytí majetku děděním dani dědické podle zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový zákon“). Tento zákon byl s účinností od 1. 1. 2014 zrušen zákonem o opatřeních Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ale dle § 57 tohoto zákonného opatření se pro daňové povinnosti u daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí i pro práva a povinnosti s nimi související, které vznikly do 31. 12. 2013, použije daňový zákon.

Do daňového zákona bylo v průběhu let zapracováno rozsáhlé osvobození poplatníků od daně dědické při nabytí majetku děděním, a to s účinností od

- 15. 8. 1998 mezi osobami zařazenými v I. skupině – tj. mezi příbuznými v řadě přímé a manželi
- 1. 1. 2008 mezi osobami zařazenými ve II. skupině – což jsou příbuzní v řadě pobočné, tj. sourozenci, synovci, neteře, strýcové a tety, manželé dětí (zeťové a snachy), děti manžela, rodiče manžela, manželé rodičů a dále osoby žijící se zůstavitelem ve společné domácnosti a to nejméně po dobu 1 roku před jeho smrtí.

Pokud na základě dodatečně projednaného dědictví nabyde majetek osoba zařazená v I. skupině (např. dítě, vnuk, pravnuk, manžel zůstavitele) po zůstaviteli, který zemřel v období od 1. 1. 1993 do 14. 8. 1998, je tato osoba poplatníkem daně dědické s povinností podat daňové přiznání dle znění daňového zákona platného k datu úmrtí zůstavitele. Pokud zůstavitel zemřel po tomto datu, jsou tito dědici od daně dědické osvobozeni a nemají povinnost podávat daňové přiznání. Obdobně se týká dědiců zařazených ve II. skupině – pokud zůstavitel zemřel v době od 1. 1. 1993 do 31. 12. 2007, jsou povinni podat daňové přiznání, pokud zemřel později, je nabytí majetku děděním osvobozeno. Nabytí majetku děděním osobami zařazenými ve III. skupině (tj. nezařazenými ve skupině I. či II.) není od daně dědické osvobozeno a pokud zůstavitel zemřel v období od 1. 1. 1993 do 31. 12. 2013, jsou poplatníky daně dědické s povinností podat daňové přiznání.

Pokud bylo **dodatečné řízení o dědictví pravomocně ukončeno**, nabytí majetku děděním nepoživá osvobození od této daně, jak výše uvedeno, je poplatníkem daně dědické s povinností **podat řádné daňové přiznání k dani dědické** u místně příslušného správce daně do třiceti dnů ode dne, v němž nabylo právní moci usnesení soudu o skončení dědického řízení ohledně tohoto dodatečně najevo vyšlého majetku. Místní příslušnost správce daně se řídí místem bydliště zůstavitele, případně místem, kde se převážnou dobu zůstavitel zdržoval. Pokud neměl v České republice trvalé bydliště, je určující, kde se nachází majetek, který byl předmětem dodatečného dědictví.

Pokud původní dědic zemřel, jsou povinni podat daňové přiznání k dani dědické z dodatečně nabytého majetku jeho právní nástupci. Vzniká-li více daňovým subjektům společná daňová povinnost, jsou povinny si zvolit společného zmocněnce.

Daňové přiznání lze platně podat (osobně, poštou) pouze na předepsaném daňovém tiskopisu. Pro daňové přiznání k dani dědické z dodatečně nabytého majetku je nutno použít tiskopisy platné v roce, v němž došlo k úmrtí zůstavitele (např. zůstavitel zemřel v roce 1997, použije se tiskopis daňového přiznání – vzor č. 2 a pokyny – vzor č. 2) – Vzory tiskopisů platné v jednotlivých letech – viz dále na str. 2. Vzor tiskopisu pro podání daňového přiznání podle daňového zákona ve znění k 31. 12. 2013 můžete získat na kterémkoliv územním pracovišti a finančním úřadu. Vzory tiskopisů platné pro předchozí znění daňového zákona jsou k dispozici pouze v elektronické podobě na Internetových stránkách Finanční správy České republiky → Daňové tiskopisy → Databáze aktuálních daňových tiskopisů → Daň dědická.

V případech úmrtí zůstavitele do 31. 12. 2003 je součástí přiznání znalecký posudek o ceně nemovitostí platné ke dni smrti zůstavitele. Znalecký posudek se nevyžaduje v případě nabytí vlastnictví k pozemkům bez trvalých porostů a staveb. Od 1. 1. 2004 se pro stanovení základu daně dědické vychází z ceny majetku určené v dědickém řízení a znalecký posudek pro daňové řízení se již nevyžaduje.

Přiznání k dani dědické z dodatečně projednaného dědictví je přiznáním řádným, nikoliv dodatečným. V daňovém přiznání se tedy uvádí celková cena majetku nabytého děděním, tj. jak cena majetku nabytého na základě dodatečného projednání dědictví, tak cena majetku nabytého v původním dědickém řízení. Obdobně se uplatňují i odčitatelné položky. Daň dědická vyměřená z nabytí majetku v původním dědickém řízení se započítá na nově vyměřenou daň.

Na základě údajů, které jsou uvedené v daňovém přiznání, a z dalších důkazních prostředků (např. usnesení soudu o nabytí dědictví) příslušný správce daně vyměří daň dědickou platebním výměrem. Daň dědickou je poplatník povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení platebního výměru.

Vzory daňových přiznání a pokynů za období 1993–2013

Daňové přiznání a pokyny použijte podle roku úmrtí zůstavitele.

Rok 1993

Poplatníkem je osoba zařazená v I., II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické a pokyny – vzor č. 1

Rok 1994

Poplatníkem je osoba zařazená v I., II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 2

Pokyny – vzor č. 1

Rok 1995

Poplatníkem je osoba zařazená v I., II a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 2

Pokyny – vzor č. 1

Rok 1996

Poplatníkem je osoba zařazená v I., II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 2

Pokyny – vzor č. 2

Rok 1997

Poplatníkem je osoba zařazená v I., II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 2

Pokyny – vzor č. 2

Dodatek k pokynům – vzor č. 1

Rok 1998

Od 15. 8. 1998 do 31. 12. 2013 je poplatník zařazený v I. skupině plně osvobozen. Poplatníkem je osoba zařazená v I. skupině, a to v případě, že zůstavitel zemřel v období od 1. 1. 1998 do 14. 8. 1998.

Poplatníkem je osoba zařazená v II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 2

Pokyny – vzor č. 3

Dodatek k pokynům – vzor č. 2

Rok 1999

Poplatníkem je osoba zařazená v II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 3

Pokyny – vzor č. 4

Dodatek k pokynům – vzor č. 3

Rok 2000

Poplatníkem je osoba zařazená v II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 4

Pokyny – vzor č. 5

Dodatek k pokynům – vzor č. 3

Rok 2001

Poplatníkem je osoba zařazená v II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 5

Pokyny – vzor č. 6

Dodatek k pokynům – vzor č. 3

Rok 2002

Poplatníkem je osoba zařazená v II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 6

Pokyny – vzor č. 7

Dodatek k pokynům – vzor č. 4

Rok 2003

Poplatníkem je osoba zařazená v II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 6

Pokyny – vzor č. 7

Dodatek k pokynům – vzor č. 4

Rok 2004

Poplatníkem je osoba zařazená v II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 6

Pokyny – vzor č. 7

Dodatek k pokynům – vzor č. 4

Rok 2005

Poplatníkem je osoba zařazená v II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 6

Pokyny – vzor č. 7

Dodatek k pokynům – vzor č. 4

Rok 2006

Poplatníkem je osoba zařazená v II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 6

Pokyny – vzor č. 8

Dodatek k pokynům – vzor č. 4

Rok 2007

Poplatníkem je osoba zařazená v II. a III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 7

Pokyny – vzor č. 9

Dodatek k pokynům – vzor č. 4

Rok 2008

Od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2013 je poplatník zařazený v II. skupině plně osvobozen.

Poplatníkem je osoba zařazená ve III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 8

Pokyny – vzor č. 10

Dodatek k pokynům – vzor č. 5

Rok 2009

Poplatníkem je osoba zařazená ve III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 8

Pokyny – vzor č. 11

Dodatek k pokynům – vzor č. 5

Rok 2010

Poplatníkem je osoba zařazená ve III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 9

Pokyny – vzor č. 11

Dodatek k pokynům – vzor č. 5

Rok 2011

Poplatníkem je osoba zařazená ve III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 10

Pokyny – vzor č. 12

Rok 2012

Poplatníkem je osoba zařazená ve III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 10

Pokyny – vzor č. 12

Rok 2013

Poplatníkem je osoba zařazená ve III. skupině.

Přiznání k dani dědické – vzor č. 11

Pokyny – vzor č. 13

Do I. skupiny patří:

Příbuzní v řadě přímé a manželé.

Do II. skupiny patří:

a) *Příbuzní v řadě pobočné, a to sourozenci, synovci, neteře, strýčkové a tety.*

b) *Manželé dětí (zeťové a snachy), děti manžela, rodiče manžela, manželé rodičů a osoby, které se zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před smrtí zůstavitele ve společné domácnosti a které z tohoto důvodu pečovaly o společnou domácnost nebo byly odkázány výživou na zůstavitele.*

Do III. skupiny patří:

Ostatní fyzické a právnické osoby.